

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Iac. Chiffletii De Linteis Sepulchralibus Christi
Servatoris Crisis Historica**

Chifflet, Jean-Jacques

Antverpiae, 1624

Cap. XXXI. De vulneribus quinque præcipuis, cicatricibus minutis, &
cruore, toto corpore sparso.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64456](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64456)

CAPVT XXXI.

De vulneribus quinque præcipuis, cicatricibus minutis, & cruore, toto corpore sparso.

IAM in vulneribus quinque præcipuis, spectandus locus, magnitudo, figura. Vulnera manuum sunt in metacarpis ferè mediis; carpo tamen aliquantulum propiora, à rotunditate haud multum absunt. Negligo quorundam scrupulum, qui dubitant, fixine olim cruciarij in metacarpis, an in carpis potiùs, aut etiam in brachiis inter cubitum & radium, vt firmiùs starent. Plautum adducunt, qui in Mostellariâ, *Offigantur, inquit, bis pedes, bis brachia.* Sed reclamant omnia, priscae imagines, vulnera S. Francisci, quæ in metacarpis: Scriptura ipsa. *Nisi videro, inquit Thomas, in manibus eius fixuram clauorum.* Et Christus bis ostendit discipulis, manus & pedes, & latus: vt meritò de Christo ad litteram capiatur illud Zachariæ, *Quid sunt, plaga ista in medio manuum tuarum?* Neque verò ita parum cohærent metacarpi ossa in viuo & sano corpore, quin totum corpus sustinere possint. Adde, quod censent plerique, haud leuibus ducti argumentis, suppedaneum asserem, atque etiam funes ad subleuandum corpus, cruciariis adhiberi

ri

ri solitos. Plauti locus non vrget; nam legunt multi, *obfringantur*, non vt alij, *offigantur*, vel *affigantur*. Sed etsi de confixione hæc accipias, dicam *μετωρμικῶς* locutum Comicum: si enim tribus dumtaxat quatuorve partibus homo perfossus, configi totus dicitur; multò magis figi brachia dicentur, si figantur secundùm extremitates.

De pedum vulneribus maior est quæstio; an ex sacris Linteis lucis aliquid affulgeat ad celebrem illam difficultatem, fueritne Christi pes vterque vnico clauo fixus, an duobus. De quâ quæstione copiosè & eruditè Paleotus cum Mallonio; & Lorinus in Psalmum vigesimum primum, tam probabilibus vtrimque argumentis, vt neutram in partem certò quidquam statui posse videatur. Prudenter autem monet Paleotus, non posse nos ex Sindone Taurinensi (addo nec ex Sudario Vesonentino) manifestè colligere, tribusne an quatuor clauis Seruator cruci affixus fuerit. Censet tamen ibidem Mallonius cognosci ex Sindone, vtrumque Christi pedem vnico clauo transfixum fuisse, & sinistrum quidem dextro fuisse impositum. *Figitur*, inquit, *plaga qua in pectusculo sinistri pedis conspicitur, latior ac patentior est, quàm qua in dextro pede conspicitur; vt ex hoc coniecturâ probabilior addatur ei sententia, quam in B. Brigittæ Reuelationibus legi-*

Cap. 19.

Versu. 17.

Cap. 19.
num. 1 r.

legimus, quòd pes sinister supra dextrum clauo sit affixus. Vtraque tamen plaga, tam dextri quàm sinistri pedis, circularis est, ut clauos non quadratè, sed rotundè pyramidatos agnoscamus. Illud porrò silentio obuoluendum non est, quòd vulnus dextri pedis magis à tibià versus digitos pedis protenditur, quàm vulnus sinistri pedis. Nam vulnus super pectusculum dextri pedis, ab extremis digitis versus tibiàm distat tribus vnciis cum dimidià: vulnus autem sinistri pedis, ab extremis digitis versus tibiàm vnciis quinque distat. Cùm tamen supra pedis pectusculum, vulnera eum situm ac figuram, quam indicaui, possideant; tamen in plantà pedis, figuram aliquantò minorem indicant, sed situm longè diuersum: vulnus enim dextri pedis, quod super pectusculum ab extremis digitis, vnciis tribus cum dimidià distat; in plantà tamen ab iisdem extremis digitis, duabus tantùm vnciis cum dimidià distat: vulnus autem sinistri pedis, quod supra col- lum, ab extremitate digitorum eiusdem pedis, vnciis quinque distat: in plantà tamen quatuor non integris vnciis distat. Ex quibus denique colligit, quòd ut milites Christi corpus magis in cruce extenderent, clauos in crucem non ad angulos rectos infigebant; sed cuspidè paulo inferiùs vergente, ut clauus quò magis lignum terebraret, etiam Christi corpus magis extenderet. Hæc ille: ex quibus certè nemo euidenter

con-

concludat, duos pedes vnico clauo perfosfos: nam & vulnera ferè sunt æqualis magnitudinis, nisi quòd vulnus dextrum (quod pedi Christi sinistro respondet) tantisper latius est, & saturatius altero. Si quid aliud notabis discriminis inter vtriusque sacri Linteï stigmata; cogita lotiones & vnguenta, vulnerum magnitudinem, figuram, imò & situm ipsum facile immutare aliquatenus potuisse.

Vulneris ad latus inflicti cicatrix, sinistra est in vtraque imagine, vt nimirum dextro Christi lateri respondeat. Latissima est in Vefontino Sudario, operitque fermè tres costas veras, quintam, sextam, septimam, ostenditque illatum vulnus inter quintam & sextam ex veris costis, prope sternum, in dextro Christi latere: rotunda ferè est supernè, infernè in ellipsim protenditur: in Sindone Taurinensi dicitur lata tres digitos. Ex quibus duos errores refellas; alterum paucorum, qui sinistro lateri vulnus inflictum putant, contra communem sensum SS. Patrum ac Doctorum, & contra vsum Ecclesiæ in Imaginibus: quibus fauent Reuelationes S. Brigittæ, imago Christi Crucifixi in corde B. Claræ inuenta, vulnus etiam quod ad dextrum latus gestauit S. Franciscus, vt refert S. Bonaventura in eius Vitâ; aliaque testi-

B b   monia,

194 DE LINTEIS SEPVLCHR. CHRISTI
monia, quæ præter Interpretes Euangelicos, re-
fert Daniel Mallonius in caput vicessimum Pa-
leoti. Alterū Alexandri Halensis (ex quo S. Vin-
centius Ferrerius Sermone in Parasceue) Gabrie-
lis, & aliorum apud Mallonium citato loco; qui
dicunt, punctum quidem Christum in dextrâ
parte, sed infra costas in hypochondrio; ita tamen,
vt lanceæ mucro ad cor vsque penetrarit. *Si enim,*
inquiunt, impacta fuisset lancea costis Christi Do-
mini, aliquod ex eius ossibus fuisset comminutum, con-
tra prophetiam, & typum agni Paschalis. Sed hæc
ratio inanis est: numquid enim inter costas patê-
re potuit lanceæ cuspidi locus, vt clavis inter ossa
pedum & manuum? Diuinæ autem prouidentia
fuit, temerè impactum ferrum ita dirigere, vt co-
stas ipsas non rumperet, sed medias præterlabe-
retur.

Extra præcipuorum quinque Vulnerum cica-
trices, nullæ apparent soluti continui notæ in Su-
dario Vefontino, præterquam in fronte, vbi di-
stinguere est spinarum vestigia aliquot satis con-
fusa. Taurinensis autem Sindon, quippe quæ sa-
cro sanctum Christi corpus cruentum ante pol-
lincturam excepit, & manantem è vulneribus
sanguinem, atque ad cutem concretum repræ-
sentat; & minutissimas quasque verberum vibi-
ces,

ces, quæ deinde vnguentis oblitteratæ oppletæ-
 que sunt, distinctissimè refert. Frontem igitur ex-
 hibet cruore conspersam è spineâ coronâ manan-
 te: liuidum vultum, genas tumidas, nempe ex
 colaphis, præcipuè dextram, quæ sinistrae Chri-
 sti respondet: cæsariem barbamque aut carptim
 vellicatam, aut concreto sanguine deformatam;
 cervicem spinis confixam & conuulneratam:
 largum cruorem è manuum, pedumque, ac late-
 ris vulneribus emissum: humeros quâ flagris, quâ
 crucis gestatione conscissos afflictosque: collum
 foedè intumescens ex funibus, catenisque, quibus
 vinctus ac raptatus: crura, brachia, lumbos, pe-
 ctus, totum corpus, vel diris ictibus contusum, vel
 flagellorum vibicibus confertim decussatis disse-
 ctum, vel sanguineis guttis vi verberum excussis
 foedè maculatum; vt meritò de Christo patiente
 exclamarit Euangelicus Vates: *A plantâ pedis vs-* Isaias c. 1.
que ad verticem, non est in eo sanitas.

CAPVT XXXII.

*De velo circa coxas: tum de sacrarum Imaginum
 colore, ratione & modo.*

VELI ad coxas, & partes pudendas, nulla nota
 in Sudario Vefontino; nec relictum par est

Bb 2

cre-